

**NACIONALINIO MOKINIŲ KONKURSO
„LIETUVOS KOVŲ UŽ LAISVĘ IR NETEKČIŲ ISTORIJA“
NUOSTATAI
2019–2020 m.**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nacionalinio mokinių konkurso „Lietuvos kovų už laisvę ir netekčių istorija“ (toliau – konkursas) nuostatai reglamentuoja konkurso organizavimo ir apdovanojimų tvarką.

2. Konkurso organizatoriai: Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (toliau – LGGRTC), Švietimo, mokslo ir sporto ministerija.

3. Konkurso tikslas – skatinti mokinius domėtis Lietuvos istorija, ugdyti pilietiškumą, puoselėti tautinius jausmus ir istorinę atmintį, skatinti kūrybiškai pažvelgti į istorinius įvykius, formuoti ir perteikti savitą jų vertinimą. Taip pat siekiama, kad tirdami Lietuvos istoriją darbų autoriai ją „atrastų“ per konkrečių asmenų (tam tikrų istorinių įvykių liudininkų) likimus ir istorijas.

II. KONKURSO ORGANIZAVIMAS

4. Konkurso dalyviais gali būti Lietuvos ir lietuviškų mokyklų užsienyje **5–12 klasių** mokiniai. Konkursui mokinį gali ruošti ne daugiau kaip du mokytojai. Mokiniai konkurse gali dalyvauti ir savarankiškai.

5. Konkursui galima ruošti įvairios meninės raiškos darbus: rašto darbus, piešinius ir rankdarbius, dainas, filmus ir multimedia pateiktis. Darbai turi atitikti 1940–1991 m. Lietuvos istorijos laikotarpį: sovietų ir nacių okupacijas, vykdytas masines represijas ir tautos kovą dėl nepriklausomybės atgavimo.

6. Konkurso sąlygas atitinkantys darbai, kartu su konkurso **dalyvių anketomis**, siunčiami vertinimo komisijai adresu LGGRTC, Didžioji g. 17/1, 01128 Vilnius, arba el. paštu **konkursas@genocid.lt** iki **2020 m. vasario 16 d.** Visus darbus, išskyrus piešinius ir rankdarbius, užpildytas konkurso dalyvio anketas galima siųsti elektroniniu formatu el. paštu **konkursas@genocid.lt** (skenuoti darbai, internetinės nuorodos ar kt.).

7. Mokinių darbai be dalyvio anketos **nevertinami**. Dalyvio anketa turi būti užpildyta pilnai, pateikiama su darbu (**ji nekljuojama** prie piešinių ar maketų, o pateikiama atskirai). Jei darbas atliktas keleto mokinių, dalyvio anketą kiekvienas iš jų užpildo atskirai.

8. Siūlomos konkurso darbų temos:

8.1. Lietuva sovietų (1940–1941 ir 1944–1990 m.) ir nacių (1941–1944m.) okupacijų metais. Netektys, pasipriešinimas, žmonių likimas, gyvenimo sąlygos;

8.2. Žmogaus likimas Antrojo pasaulinio karo metais: išgyvenimas, holokaustas;

8.3. Partizaninis karas: karo veiksmai, ginkluotė, bunkeriai, gyvenimas miške, likimai;

8.4. Žmogaus būtis lageriuose ir tremtyje;

8.5. Vaikai tremtyje: kasdienis gyvenimas, žaislai, žaidimai, vaikų likimai;

8.6. Asmens laisvės ir draudimai Sovietų Sąjungoje;

8.7. Neginkluotas jaunimo pasipriešinimas okupaciniams režimams 1940–1990 m.;

8.8. Sąjūdis: asmenybės, politiniai siekiai, reikšmė.

8.9. 1990 m. kovo 11-oji – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas.

8.10. Sausio 13-oji: žmonės, įvykiai, įamžinimas;

8.11. Žuvusiųjų už Lietuvos laisvę atminimo išsaugojimas ir įamžinimas.

9. **Rašto darbai** rašomi lietuvių kalba ant balto A4 formato popieriaus, *Times New Roman* 12 punktų dydžio šriftu, paliekant tarp eilučių 1,5 intervalo tarpus. Tituliniame lape nurodomas rašto **darbo tipas** (esė, rašinys, apybraiža, interviu, biografija ar kt.), darbo pavadinimas, autorius, mokytojas, mokykla. Rašto darbo **apimtis** – ne daugiau kaip 20 puslapių (be priedų). Darbai gali būti analitiniai, kūrybiniai, paremti istoriniais faktais (grįsti vieno ar daugiau istorinių įvykių liudininkų atsiminimais, kitais istoriniais šaltiniais). Siekiama, kad mokinys pats vertintų istorinius įvykius ir pateiktų savo nuomonę, įvykių interpretaciją. Darbuose pateikiami autentiški likimai, konkretūs faktai, datos ir vietovės turi būti pagrįstos pateikiant istorijos liudininkų pavardes. Darbe būtina pateikti naudotų šaltinių sąrašą. Kartu pateikiamas ir elektroninis rašto darbo variantas, atsiunčiant el. paštu, kartu su naudojamų nuotraukų ar dokumentų skaitmeninėmis kopijomis. Rašinius konkursui gali siųsti 7–12 klasių mokiniai.

10. **Piešiniai ir rankdarbiai** gali būti atliekami įvairia technika, naudojamos įvairios medžiagos. Konkursui turi būti pateikiami ir bus vertinami tik originalūs darbai (nekopijuojant anksčiau konkursui pateiktų, LGGRTC leidiniuose publikuotų piešinių). Konkursui siunčiami A3, A4 formato piešiniai. Rankdarbiai gali būti kurti keleto mokinių, piešiniai turi būti kuriami **individualiai, ne grupėmis**. Piešinius ir rankdarbius konkursui gali siųsti 5–12 klasių mokiniai.

11. Konkursui teikiamos originalios, savos kūrybos **dainos, muzikiniai** ar dainuojamosios poezijos kūriniai, kitų autorių arba liaudies dainų aranžuotes. Jeigu muzikos kūrinys sukurtas remiantis istoriniais įvykiais, prie jo pateikiamas įvykio aprašymas. Dainos gali būti atliekamos solisto, vokalinio ansamblio (iki 6 asmenų), įvairiais stiliais, su akompanimentu ar be jo. Atliekant kūrinį gali dalyvauti mokytojas. Konkurso dalyvio anketą turi užpildyti **kiekvienas** kūrinį atliekantis mokinys. Dalyviai turi pateikti MP3 formato garso įrašą ir atskirai **dainos tekstą** bei istorinio įvykio aprašymą. Dainas galima siųsti elektroniniu paštu. Apdovanojimo renginyje dainos turi būti atliekamos gyvai, muzikinis pritarimas gali būti įrašomas. Dainas konkursui gali siųsti 7–12 klasių mokiniai.

12. **Filmai ir multimedia pateiktys** gali būti meniniai, dokumentiniai, pasakojantys šeimos ar gyvenvietės istoriją konkurso siūlomomis darbų temomis. Darbą konkursui reikia siųsti įrašius į skaitmeninę laikmeną, arba siunčiant elektroniniu paštu (prisegus prie laiško, per duomenų persiuntimo programas). Filmą turi būti iki 30 min. trukmės. Konkurso dalyvio anketą turi užpildyti **kiekvienas** darbą kūręs mokinys. Filmo ar multimedia pateikties turinys turi atitikti konkurso tematiką. **Prie darbo turi būti pateikiamas naudotų šaltinių sąrašas**. Filmuotus darbus konkursui gali siųsti 7–12 klasių mokiniai.

13. Skirtingų kategorijų (rašinius ir eilėraščius, piešinius ir rankdarbius, filmuotus darbus ir multimedia pateiktis, dainas) vertina atskiros vertinimo komisijos, kurių sudėtį tvirtina LGGRTC generalinis direktorius.

14. **Vertindamos darbus**, komisijos atsižvelgia į temos suvokimą, pateiktos medžiagos originalumą ir autentiškumą, meninę raišką, kūrybiškumą, stiliaus savitumą, gebėjimą kritiškai vertinti, pateiktos medžiagos komponavimą, faktologinės medžiagos metrikavimą, raštingumą (jei rašto darbas), harmoniją (jei muzikinis kūrinys), darbo atitikimą konkurso nuostatams ir tematikai.

15. Vertinimo komisija, atsižvelgusi į vertinimo kriterijus, skiria pirmąsias, antrąsias, trečiąsias ir paskatinamąsias vietas pagal amžiaus grupes: 5–8 klasėms ir 9–12 klasėms.

III. KONKURSO DALYVIŲ APDOVANOJIMAS

16. Lėšas konkursui rengti skiria organizatoriai.

17. Prizinių vietų laimėtojai ir jų mokytojai apdovanojami konkurso organizatorių, partnerių ir rėmėjų atminimo dovanomis ir diplomais. Kiekvienas konkurso dalyvis, netapęs laimėtoju, gauna konkurso dalyvio pažymėjimą (pažymėjimai paštu išsiunčiami į mokyklą).

Geriausiesiems darbams 8.7. ir 8.8. temomis skiriamas Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamento prie KAM įsteigtas Pilietinio aktyvumo skatinimo prizas.

18. Konkurso apdovanojimų renginys vyks **2020 m. balandžio mėn. 24 d.** Organizatoriai pasilieka teisę keisti apdovanojimo renginio datą. Į renginį, pagal galimybes, kviečiama dalis konkurso laimėtojų ir jų mokytojai.

19. Apdovanojimo renginyje nedalyvaujantiems konkurso laimėtojams diplomus ir atminimo dovanas asmeniškai įteikiame atvykus į LGGRTC adresu Didžioji g. 17/1, Vilnius, iki 2020 m. liepos 1 d., arba siunčiame paštu, perduodame mokykloms per rajonų švietimo skyrius. Dėl atsiėmimo sąlygų prašome susisiekti telefonu arba el. paštu.

20. Atsiųsti darbai autoriams nebus gražinami. Jie yra skaitmeninami ir saugomi LGGRTC.

21. Konkurso organizatoriai pasilieka teisę populiarinti konkurso dalyvių darbus: publikuoti leidiniuose, plakatuose, rengti piešinių parodas, CD su konkurso dalyvių dainomis ir kt.

22. Konkurso dalyviams suteikiama galimybė dalyvauti įvairiuose renginiuose, ekskursijose, kurias organizuoja LGGRTC ir konkurso partneriai. Atvykusiems į apdovanojimo renginį iš tolimesnių regionų (pagal poreikį) suteikiama nakvynė.

23. Konkurso rezultatai skelbiami LGGRTC interneto puslapyje adresu www.genocid.lt per 15 dienų po konkurso laimėtojų apdovanojimo renginio.

24. Daugiau informacijos apie konkursą ir programą „Okupacijų istorija jaunimui“ internetinėje svetainėje www.genocid.lt (skiltyje „Edukacija“) ir LGGRTC Atminimo programų skyriuje telefonais (85)2755261, (85)2314149 arba el. paštu: konkursas@genocid.lt.

Konkurso nuostatų priedas

**KONKURSO „LIETUVOS KOVŲ UŽ LAISVĘ IR NETEKČIŲ ISTORIJA“
DALYVIO ANKETA
2019–2020 M. M.**

.....
Nurodyti konkursui pateikto darbo formą (rašinys, piešinys, daina, filmas, instaliacija ar kt.)

VARDAS, PAVARDĖ (didžiosiomis raidėmis, jei pildoma ranka)	
Gimimo data/amžius	
Mokykla, klasė	
Dalyvio elektroninio pašto adresas	
Dalyvio telefono numeris	
Darbo pavadinimas	
Darbo atlikimo technika (piešiniui, rankdarbiui)	
Muzikos ir žodžių autorius(-iai) (dainai)	
Puslapių skaičius (rašto darbui)	
Filmuotos medžiagos trukmė	
Mokytojas (-ai), vadovavęs (-ę) darbui (jei yra)	
Mokytojo telefono numeris, elektroninio pašto adresas	

Siųsdami darbą konkursui sutinkate, kad anketoje pateikti duomenys bus tvarkomi ir naudojami LGGRTC programos „Okupacijų istorija jaunimui“ vykdymo ir konkurso darbų sklaidos tikslais.

Iškilius klausimams pildant anketą kreipkitės telefonu (85) 2755261, arba el.paštu konkursas@genocid.lt